

V ŽUPNÉ NOVINKY

O stromy pri cestách by sa MALI STARAŤ ICH VLASTNÍCI

TRISTO HODÍN ODSTRAŇOVALI NÁSLEDKY KALAMITY

Popadané stromy narobili začiatkom februára problémy na viacerých úsekoch ciest II. a III. triedy v Košickom kraji. Niektoré boli dlhší čas neprejazdne.

KOŠICE. Ako sa s problémom museli vyrovnáť cestári, pýtali sme sa riaditeľa Správy ciest KSK Zoltána Bartoša.

Máte odhad, koľko stromov ste museli pri februárovej kalamite odstraňovať?

„Počty stromov neeviduujeme, sú cudzím majetkom. Ale naši zamestnanci odpracovali pri odstraňovaní stromov v kalamitnom období od 7. februára viac ako 300 hodín.“

Kritická situácia bola najmä na Spiši. Ktoré úseky ciest robili problémy?

„Na ceste II/547 od Košickej Belej po most Ružín, od Štefánskej Huty po Margecany, cez Folkmársky kopec. Na ceste II/549 od Mníška nad Hnilcom až po Smolnícku Hutu, od Smolníka po Úhornú, na ceste II/546 od Mníška nad Hnilcom po Švedľák, od Prakoviec po Gelnicu, od Gelnice po Jaklovce, na ceste II/533 v mestskej časti Ferčekovce, za obcou a v obci Novoveská Huta, Grajnár, na II/536 pri Hincovciach. Problémy boli na „trojkách“ pred Zakarovcami, pod Henclovou, v úseku Podlesok Hrabušická Pila.“

Najdlhšie uzavretý úsek bol v okrese Rožňava, na horskom priechole Súľová.

„Na ceste II/533 tu popadané stromy poškodili nové zvodidlá na úseku približne 30 m. Cesta bola uzavretá od 7. do 13. februára. Museli sme odstrániť popadané stromy, ale pomocou snehovej frézy aj veľké objemy snehu nahromadeného pri zvodidlách. Problémy boli na horskom priechole Hrádok, na Roštárskom kopci, medzi Lipovníkom a Bôrkou, v úseku Gombasek - Silica padajúce stromy na 30 metroch poškodili zvodidlá.“

Niekoľko dní boli uzávierky aj na cestách v okrese Košice okolie. Motoristi mali problém dostať sa napríklad cez Štósiky kopec.

Začiatok februára

Stromy zarúbali cesty kraja, jeden aj zranil ženu.

FOTO: JUDITA ČERMÁKOVÁ

„Tri dni bola kvôli neustále padajúcim stromom uzavretá cesta II/548 Jasov Počkej Medzev Štós, počas odstraňovania stromov bola neprejazdne cesta Zlatá Idka Hýľov, Obišovce - Malá Lodina Ružín, úseky pri Lucia Bani, Turňa Hačava, pri hranici s okresom Prešov Bzenov Obišovce.“

Poškodili padajúce stromy aj samotné cesty?

„Vďaka tomu, že v týchto oblastiach napadalo v noci zo 6. na 7. februára viac ako 50 cm snehu, stlmil silu padajúcich stromov a nedošlo k väčším poškodeniam cestného telesa ani príslušenstva.“

Na hlavných trasách ste pri odstraňovaní popadaných stromov spolupracovali s hasičským záchranným zborom, ale vodiči áut zimnej údržby už niekoľko rokov majú aj vlastné píly.

„Áno, hlavne kvôli operatívnejmu riešeniu prejazdnosti. Naši vodiči vedú pohotovo odstraňovať konáre a stromy s tenšími kmeňmi, ak zasahujú do jazdného profilu. Najmä v noci je to najrýchlejšie riešenie.“

Ako Správa ciest KSK zabezpečuje lesné úseky? Je pra-

videlný výrez stromov súčasťou údržby?

„Legislatíva stanovuje povinnosť odstrániť akúkoľvek prekážku na ceste tomu, kto prekážku spôsobil. Ak to neurobí vlastník, na jeho náklady je to povinný bezodkladne urobiť správca cesty. Správa ciest KSK preto odstraňuje popadané stromy a konáre zasahujúce do cestného koridoru, pretože vlastníci si svoje povinnosti väčšinou neplnia. Stretli sme sa dokonca s prípadmi, že nás vlastník lesa obvinil, že spôsobujeme odumieranie stromov, lebo rezné rany neošetrujeme odborným spôsobom. Ale my nemáme vyšokolených lesníkov, my sme cestári.“

Máte v rozpočte plánované peniaze na také zásahy, ako ste museli robiť začiatkom februára?

„Nie, prostriedky na takéto výrub nie sú plánované, ide o mimoriadne udalosti, ktoré nie je možné predvídať. Navyše naša povinnosť je to len nepriamo ak svoju povinnosť nerieši vlastník. Aj po februárových zásahoch budeme náklady vyčíslňovať a vymáhať od vlastníkov. V mnohých prípadoch je ale ich identifikácia veľmi problematická. Zodpo-

vednosť si posúvajú ako horúci zemiak: lesy tvrdia, že to patrí urbáriátu, urbáriát, že obci, obec, že súkromníkom...“

Čo na takéto problém hovorí legislatíva? Kto je vlastne zodpovedný za strom, ktorý spadne na cestu?

„Zákon o cestách hovorí, že ak nebezpečenstvo padania stromov na cestu vznikne z konania (alebo nekonania) vlastníkov, správcov alebo užívateľov nehnuteľností susediacich s cestou, sú na vlastné náklady povinní urobiť opatrenia. Cestný správny orgán im môže nariadiť, aby v cestnom ochrannom pásme odstránili alebo upravili stavbu, zariadenie, stromy, kry, porasty, upravili povrch pôdy. Ochranné pásmo pre cesty II. triedy je 20 metrov od osi vozovky a pre cesty III. triedy je táto vzdialenosť 15 metrov.“

Existujú odhady, aký objem stromov by bolo treba na našich cestách riešiť?

„Mapujeme úseky ciest prechádzajúce cez lesy, no proces ešte nie je ukončený, pretože ide o desiatky kilometrov.“

Prpravila: Zuzana Bobriková

Foto: JUDY, VEJA, ARCHÍV, KSK

Perinbaba fašiangom priala

Snehu bolo habadej, snehuliak sa podaril fantasticky.

Pankuškové fašiangy strážil ležiaci snehuliak

Pankuškové fašiangy v lyžiarskom stredisku Plejsy nad Krompachmi odštartovali sériu podujatí dlhodobého programu KSK Terra Incognita Krajina nepoznaná. Ten je súčasťou projektu EHMK Košice 2013. Krompašania pripravili tradičnú rozlúčku s fašiangami, ktorú dokonale vyzdobila príroda poriadnou nádielkou snehu.

PLEJSY/KROMPACHY. Aj keď ešte pár dní pred akciou sa kvôli malému množstvu snehu organizátori obávali o súťaž v stavaní snehových sôch, Perinbaba zariadila na celom Spiši dostatok materiálu. V piatok 8. februára sa žiaci a študenti z Krompach pustili do snehových kvádrov a okolo obeda už na svahu stáli krásne sochy.

Snehuliak mal 22 metrov

Ozdobou areálu sa stal 22-metrový ležiaci snehuliak. Na pódiu sa striedali účinkujúci z detského folklórneho súboru Krompašanček so svojimi staršími kolegami zo súboru Krompašan. Veľkú pozornosť priťahli súťaže v jedení pankuškov. Podvečer dorazil sprievod folkloristov a masiek a mohla začať veselica.

Retro lyžiari

Lyžovali v starodávnych odevoch i v karnevalových maskách.

Pochovanie basy

Symbolicky ukončilo trojdňové plesanie a hodovanie.

Zabíjačka i retro lyžiari

Sobota začala tradičnou zabíjačkou. Majstri mäsiari - dolnozemskejší Slováci - pricestovali z rumunského Nadlaku. Po ich klobáskach a jaterniciach sa len zaprášilo. Na svahu sa zatiaľ lyžiari snažili vytvoriť čo najdlhšieho hada, predvedli sa retro lyžiari v starodávnych odevoch i v karnevalových maskách. Každý si mohol vyskúšať slalom pomedzi varechy a deti si zahrali vybíjanú snehovými guľami. Divákov pri pódiu roztancovali a rozospievali folklórne súbory Slovinočka, Slovinka a Vranovčan, dobrú náladu rozdávala ľudová rozprávačka Araňa. Pódium sa zaplnilo aj súťažiacimi v jedení pankuškov a pití kvasinkového piva. Večer rozjasnil oblohu nad Plejsami ohňostroj, ktorý znamenal začiatok ďalšej veselice. Z Košíc do Krompach a späť sa vydal aj historický vláčik - motorový vozeň M 131.1125 známy pod menom Magda.

V nedeľu rozohrali divákov deti z Jadlovčeka a potom povzbudzovanie súťažiacich vo vyžierkovej súťaži. Okolo obeda folklórna skupina Borovníčák z Vojkoviec prišla pochovať basu. Humorné zinscenovania starodávneho ľudového zvyku - pochovania basy - ukončilo trojdňové plesanie a hodovanie.